

שבת דף סב

משנה. איסורי דאורייתא בהוצאה

לא תצא אשה במחט הנקובה,

ולא בטבעת שיש עליה חותם,

ולא בכוליא, ולא בכובלת,

ולא בצלוחית של פלייטון.

ואם יצתה - חייבת חטאת, דברי רבי מאיר.

וחכמים פוטרין בכובלת ובצלוחית של פלייטון.

קביעה של עולא: אמר עולא: וחילופיהן באיש.

הבנת גישת עולא מתוך קביעה זו: אלמא קסבר עולא: כל מידי דחזי לאיש - לא חזי לאשה,

ומידי דחזי לאשה - לא חזי לאיש.

קושי על הבנה זו: מתיב רב יוסף: **הרועים יוצאין בשקין, ולא הרועים בלבד אמרו, אלא כל**

אדם. אלא שדרכן של הרועים לצאת בשקין! לומדים מהמציאות של רועים לשאר כל אדם

אפילו שלא מתלבשים כמו הרועים אז למה מבדילים בין אשה לאיש

הבנה אחרת בדעת עולא: [אלא] אמר רב יוסף: קסבר עולא - נשים עם בפני עצמן הן.

קושי על הבנה זו: איתיביה אביי: **המוצא תפילין מכניסן זוג זוג, אחד האיש ואחד האשה.** ואי

אמרת נשים עם בפני עצמן הן והא מצות עשה שהזמן גרמא הוא, וכל מצות עשה שהזמן

גרמא נשים פטורות!

תירוץ: התם קסבר רבי מאיר - לילה זמן תפילין הוא, ושבת זמן תפילין הוא, הוה ליה

מצות עשה שלא הזמן גרמא, וכל מצות עשה שלא הזמן גרמא - נשים חייבות.

ולא בטבעת שיש עליה חותם,

קושי: והא הוצאה כלאחר יד היא! שזה כמלבוש ולא מחזיק ביד (דרך טלטול)

תירוץ: אמר רבי ירמיה: באשה גזברית עסקין – שבשבילה זה הדרך שהיא מטלטלת את

הטבעת.

קושי על התירוץ: אמר רבא - תרצת אשה, איש מאי איכא למימר?

תירוץ: אלא אמר רבא: פעמים שאדם נותן לאשתו טבעת שיש עליה חותם להולכה

לקופסא, ומניחתה בידה עד שמגיע לקופסא. ופעמים שהאשה נותנת לבעלה טבעת

שאין עליה חותם להולכה אצל אומן לתקן, ומניחה בידו עד שמגיע אצל אומן

זה כן דרך שהיו מטלטלין אותה

הגדרת כוליא: מאי כוליא? אמר רב: מכבנתא.

הגדרת כובלת: אמר רב: חומרתא דפילון. וכן אמר רב אסי: חומרתא דפילון.

תנו רבנן:

רבי מאיר	חכמים	רבי אליעזר
לא תצא בכובלת ואם יצתה - חייבת חטאת	לא תצא, ואם יצתה - פטורה	יצאה אשה בכובלת לכתחלה ה
משאוי הוא	תכשיט הוא, ודילמא שלפא ומחויא, ואתיא לאיתויי	מאן דרכה למירמיה - אשה שריחה רע, אשה שריחה רע - לא שלפא ומחויא, ולא אתיא לאתוייה ארבע אמות ברשות הרבים

סתירה: והתניא: **רבי אליעזר פוטר בכובלת ובצלוחית של פלייטון!** – משמע פטור אבל אסור כחכמים

תירוץ: לא קשיא, הא - כי קאי אדרבי מאיר, הא - כי קאי אדרבנן. כי קאי אדרבי מאיר דאמר

חייב חטאת - אמר ליה פטור, כי קאי אדרבנן דאמרי פטור אבל אסור - אמר איהו מותר לכתחלה.

שאלה: ומאי רבי מאיר?

תשובה: דתניא: **לא תצא אשה במפתח שבידה, ואם יצאת - חייבת חטאת, דברי רבי מאיר.**

רבי אליעזר פוטר בכובלת ובצלוחית של פלייטון. כובלת מאן דכר שמה? - חסורי

מחסרא, והכי קתני: **וכן בכובלת, וכן בצלוחית של פלייטון, לא תצא, ואם יצאת - חייבת**

חטאת, דברי רבי מאיר. רבי אליעזר פוטר בכובלת ובצלוחית של פלייטון. במה דברים

אמורים - כשיש בהם כושם, אבל אין בהם כושם - חייבת.

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

דיוק הלכה מברייטא זו : אמר רב אדא בר אהבה, זאת אומרת : המוציא אוכלין פחות מכשיעור בכלי - חייב. דהא אין בה בושם - כפחות מכשיעור בכלי דמי, וקתני חייבת. דחייה : רב אשי אמר : בעלמא אימא לך - פטור, ושאני הכא - דליתיה לממשא כלל.

סיכום מבנה הדף

- עולא קובע שחילופיהן באיש – לא ברור אם זה מתייחס רק לטבעת או גם למחט
 - שני הסברים ממה נובע גישתו של עולא – כל מה שראוי לאיש אינו ראוי לאשה ולהיפך או בגלל שאשה נחשבת עם בפני עצמה – נ"מ אחד כשיש אנשים עם מנהגי לבוש שונים
 - טבעת – זה הוצאה בשינוי כי לא מחזיק בידו – אם כן, למה אסור מדאורייתא?
 - תירוצים להסביר איך גם לאיש וגם לאשה זה היה הדרך שהיו מטלטלין את הטבעות הגדרת כובלת וכוליא
 - דיון בכובלת שנוכרת בברייטא עם מחלקות בין 3
 - סתירה בברייטא בהובאה במרייתא אחרת
 - פתרון הסתירה
 - דיוק אחר מברייטא זו ודחייתה
- דרשות מפסוקים מעמוס ומישעיהו

מושגים

מחט נקובה/אינה נקובה – נקובה – לעבודה (תפירה), אינה נקובה תכשיט (לאשה)
טבעת שיש עליה/ אין עליה חותם – הבדל בין איש לאשה
דברים שאסורים משום הוצאה מדאורייתא – דברים שנחשבים כמשוי
דברים שאסורים משום הוצאה מדאורייתא – דברים שנחשבים כמלבוש אבל יש חשש שמא יוריד ברה"ר ויטלטל ד' אמות
המוצא תפלין מכניסן זוג זוג – משום כבוד התפלין אפשר לטלטל אם שמים אותם דרך מלבוש

